

ФРАНКІВЕЦЬ

ЧАСОПИС ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ІВАНА ФРАНКА

СПЕЦВИПУСК

ШАНОВНА УНІВЕРСИТЕТСЬКА СПІЛЬНОТО!

Від щирого серця вітаю всіх із 75-річним ювілеєм Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка!

Усе, що університет має сьогодні, створювалося цілеспрямованою працею викладачів, студентів, співробітників. Упродовж 75 років зусиллями колективу розвивалися факультети, інститути, формувалися славні традиції, головна з яких – це підготовка компетентних фахівців.

Серед випускників університету – видатні науковці, котрі працюють на теренах України та за її межами, заслужені працівники освіти, видатні громадські діячі та велика плеяда учителів.

Низький уклін і вдячність ветеранам за велику працю, за невичерпну енергію, небайдужість, розум і душу, які було вкладено в цю нелегку справу! Вони створили добру славу Alma Mater. Велике спасибі всім, хто працює і вчиться в університеті зараз, адже саме ви забезпечуєте його позитивний імідж.

Ефективний розвиток університету можливий за наявності дружнього колективу однодумців – високопрофесійних педагогів, освітня діяльність яких є справою життя і честі. Високий рівень підготовки фахівців забезпечується могутнім кадровим потенціалом, інноваційними технологіями навчально-виховного процесу, розвинутою науково-дослідною інфраструктурою, інтеграцією освітньої, наукової та практичної діяльності, широкою міжнародною співпрацею, сучасною матеріально-технічною базою, формуванням активної громадської позиції.

Шановні колеги! Від щирого серця вітаю всіх із ювілеєм університету та з Днем працівника освіти! Хай завжди з нами будуть почуття любові і поваги до наших студентів – майбутнього нашої славної держави! Хай творчі злеті і досягнення наших випускників стануть найдорожчою відзнакою за нашу щирю працю!

Надія Володимирівна СКОТНА, ректор, професор

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ЮРІЮ ЛЬВОВИЧУ!

Щирозадушно вітаємо Вас, багатолітнього незмінного проректора нашого вишу, талановитого науковця і викладача, вмілого організатора навчально-виховного процесу, із 75-річчям від дня народження. Прийміть від нас побажання міцного здоров'я, щастя, благополуччя на довгі-довгі роки.

У Вашій особовій справі зберігається заява, написана 24 серпня 1962 р. на ім'я директора Дрогобицького державного педагогічного інституту ім. І. Франка з проханням прийняти Вас на посаду асистента кафедри елементарної математики. З того часу Ви вірою і правдою служили Альма-матер. Тут захистили кандидатську дисертацію, стали вченим, талановитим педагогом. А 13 серпня 1989 р. Міністерство освіти Української РСР видало наказ за підписом Міністра М.В. Фоменка: "Відповідно до рішення колегії Міністерства освіти УРСР від 13 серпня 1980 р. призначити кандидата фізико-математичних наук доцента КИШАКЕВИЧА Юрія Львовича на посаду проректора по навчальній роботі Дрогобицького державного педагогічного інституту імені Івана Франка". Без перебільшення, в Україні Ви найдовше обіймаєте відповідальну університетську посаду, установивши національний рекорд.

Дорогий ювілярє! Ви зустрічаєте своє 75-річчя у розповні творчих сил, при доброму здоров'ї, і ми високо цінуємо Ваш вагомий внесок у розвиток

Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, зміцнення його авторитету не тільки в Україні, але й на міжнародній арені. Відмінний організаторський талант, непересічні творчі здібності, притаманні Вам, допомагали Вам виконувати багатогранні обов'язки проректора, успішно поєднувати їх з викладацькою, науковою діяльністю.

Ви – людина, наділена невтомною вдачаю, величезною працездатністю, завзятий ініціатор багатьох справ, послідовний і розважливий громадянин зі шляхетними почуваннями, людина щирої та широкої вдачі. Завдяки Вашій енергії і відповідальності ті, хто всі ці роки були поряд, просто не могли працювати абиак, не проявляти ініціативи і творчості, зупинитися у професійному зростанні. І це, безумовно, було і залишається запорукою успіху навчально-методичного відділу, вагомою лептою у подальший розквіт університетського життя.

Тож нехай у Вашому серці завжди пульсує те незгасиме полум'я любові до праці, людей, рідних і близьких, до України, яке кермувало Вами на життєвих шляхах. Нехай Божа благодать осяває стежини долі, наповнює здоров'ям та радістю, добром і мудрістю.

З роси і води Вам, дорогий Юрію Львовичу!

РЕКТОРАТ, ПРОФКОМ

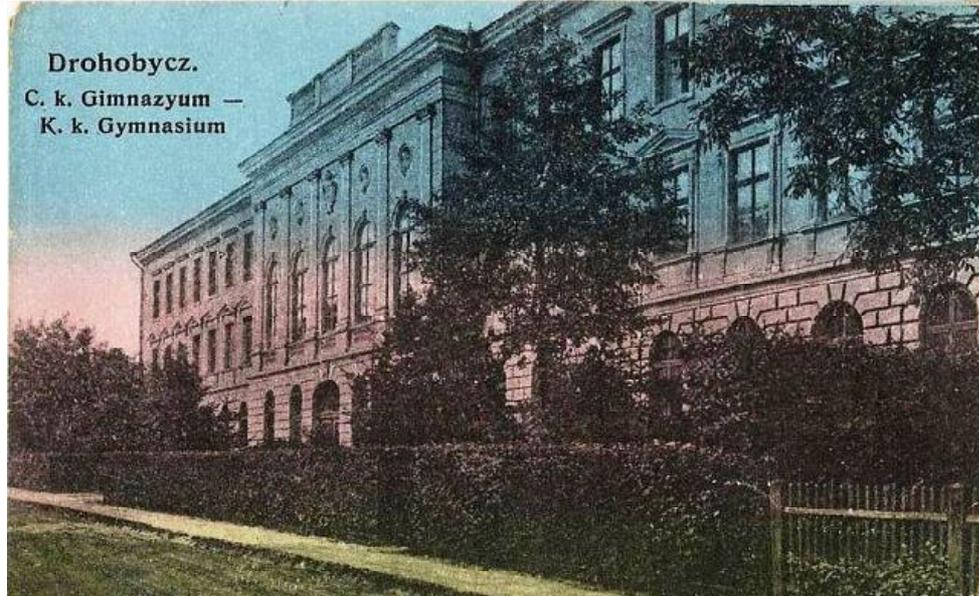
ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ

Дрогобицький державний педагогічний університет засновано на батьківщині Івана Франка постановою Ради Народних Комісарів УРСР 15 квітня 1940 року. За сімдесят п'ять років існування університет пройшов кілька етапів:

- короткий довоєнний період, про який не збереглося жодних документальних відомостей;
- післявоєнні роки учительського інституту (1944 – 1952);
- історія Дрогобицького педагогічного інституту до возз'єднання з Львівським (1952 – 1960);
- від возз'єднання з Львівським педагогічним інститутом до часу перетворення нашого навчального закладу у державний педагогічний університет (1998);
- діяльність у статусі університету (1998 – дотепер).

Нині це потужний освітянський навчально-науковий центр, учасник “Альянсу університетів за демократію”, що наполегливо здобуває державний і міжнародний авторитет. У складі університету – інститути: фізики, математики, економіки та інноваційних технологій, іноземних мов та музичного мистецтва, та шість факультетів – філологічний, початкової та мистецької освіти, історичний, фізичного виховання, соціально-гуманітарний, біологічний, центр перепідготовки та післядипломної освіти, центр довузівської підготовки. Тут на двох формах навчання фахівців здобувають майже 6 000 осіб.

Мета університету – підготовка кваліфікованих педагогів, професіоналів своєї справи, покликаних забезпечити майбутню націю. Тому ректорат керується такими фундаментальними принципами університетського життя, як: національний дух освіти, автономія, академічні свободи, гідність людини, висока професійність, відповідальність і підзвітність, спрямованість на адекватність стандартам університетів європейського рівня, вимогам включеності до Болонського процесу. Сповідання цих принципів робить університет національним за суттю, європейським за зразком і престижним у західному регіоні України, дає змогу розширювати сферу освітньої діяльності, модернізувати навчальний процес, упро-

ваджувати нові спеціальності та спеціалізації, що засвідчує високий рейтинг університету. Багато зроблено для комп'ютеризації навчального процесу, а підключення до мережі Інтернет уможливило швидке й ефективно запровадження до навчального процесу новинок, пропаганду передового досвіду.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка має потужний науковий потенціал. Навчальний процес проводять 660 науково-педагогічних працівників, із них 402 – з ученими ступенями і науковими званнями, у т. ч. 63 – доктори наук, професори, 339 – кандидати наук, доценти. Тут готують фахівців за дев'ятьма напрямками підготовки спеціалістів, чотирма – магістрів та за 11 галузями знань – бакалаврів із 34 спеціальностей і спеціалізацій. У навчальному закладі створено і функціонує 11 наукових шкіл. Діє спеціалізована вчена рада з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка – це також 10 навчальних корпусів, бібліотека з книжковим фондом 0,6 млн томів, 6

читальних залів, 3 гуртожитки, спортивно-оздоровчий табір “Смерічка”, 10 колективів художньої самодіяльності, 8 з яких присвоєно звання “народний”.

Університет підтримує партнерські зв'язки з 44 навчальними закладами та установами Польщі, Австрії, Сполучених Штатів Америки, Бельгії та інших країн світу. У рамках цієї співпраці здійснюється обмін викладачами і студентами, проводяться спільні наукові дослідження і конференції, видаються збірники наукових праць, відбуваються спортивні змагання.

В університеті працює докторантура та аспірантура, щороку видається понад 350 назв навчальної, методичної, наукової літератури. Виходять фахові видання – наукові збірники “Проблеми гуманітарних наук”, “Людинознавчі студії”, “Дрогобицький краєзнавчий збірник”, журнал “Молодь і ринок”.

Випускники університету можуть бути працевлаштовані у школах та вищих навчальних закладах I – II рівня акредитації, а також працювати на біржах, перекладачами, менеджерами і маркетологами на підприємствах різної форми власності.

Володимир ДУМИЧ,
старший лаборант кафедри
всесвітньої історії

БІБЛІОТЕКА – КОРАБЕЛЬ ДУМКИ, ЩО МАНДРУЄ ХВИЛЯМИ ЧАСУ

Бібліотека – ровесниця університету, його невід'ємна і важлива складова, без якої годі уявити наукову, навчальну і виховну роботу. Звичайно, завдання і призначення бібліотеки у XXI ст. істотно змінилися. Сьогодні книгозбірня працює у напрямі вдосконалення інформаційних послуг, надаючи доступ до електронних ресурсів та навчаючи ефективно користуватися сучасними технологіями.

Модернізація змісту діяльності бібліотеки – одне з головних її завдань. Із цією метою придбано ліцензоване автоматизоване програмне забезпечення “УФД-Бібліотека”, організовано відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, створено єдину комп'ютерну мережу, що з'єднує всі відділи бібліотеки. Сьогодні мережа включає 30 автоматизованих робочих місць із доступом до мережі Інтернет та електронного каталогу, який налічує майже 170 000 бібліографічних записів. Читачі мають змогу користуватися електронними копіями (1400) праць викладачів.

Значна частина корисної бібліотечної інформації вміщена на веб-сторінці, важливими рубриками якої є віртуальні виставки і довідки, “Календар знаменних дат”, “База даних рідкісних книг” тощо.

Отже, пріоритетним завданням сучасної університетської книгозбірні є забезпечення доступу до інформації; крім того, університетська бібліотека покликана сприяти становленню висококваліфікованих фахівців та вихованню національно свідомих громадян.

Марія ДМИТРИВ, директор бібліотеки

ПРОФКОМ СТУДЕНТІВ – ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Первинна профспілкова організація студентів є однією з організаційних ланок профспілки працівників освіти і науки. Свою роботу профспілковий комітет студентів організовує, керуючись нормативними документами, зокрема: Статутом профспілки працівників освіти і науки України, Законом України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності”, постановами Центрального комітету і Львівської обласної ради профспілки працівників освіти і науки. Але виконуючи статутні профспілкові функції, студентська профспілка в університеті залишається ще й молодіжною організацією, адже наші члени профспілки – це студентська молодь, яка, крім головного завдання навчання і здобуття майбутньої професії, хоче спробувати свої можливості і в інших сферах громадського і політичного життя. Тому ми за змістом роботи дещо відрізняємося від інших первинних профспілкових організацій закладів освіти, але завдання в нас одне – представляти та захищати соціально-економічні права та інтереси своїх членів профспілки.

У нашому університеті всі студентські проблемні питання відображені в угоді, яка має окремий розділ у Колективному договорі. Розділ складається із 36 пунктів: 23 – це зобов’язання адміністрації університету, 13 – профком студентів. На жаль, під тиском державного контрольно-ревізійного управління і за відсутності підтримки з боку Міністерства освіти і науки України у Колективному договорі ми втратили пункти, згідно з якими мали намір зменшувалася оплата за навчання і проживання в гуртожитках студентам пільгових категорій, які навчаються за контрактом.

Але профком не залишив без опіки студентів-платників. У колективному договорі на 2015 р. передбачені пункти, щодо преміювання і надання матеріальної допомоги студентам-платникам. Премія надається за особливі досягнення у науковій роботі, відмінне навчання, активну участь у культурно-громадському житті університету, високі спортивні досягнення та за зайняті призові місця на всеукраїнських, обласних, університетських олімпіадах, фестивалях, змаганнях, конкурсах.

ПРОФСІЛКА КОНСОЛІДУЄ ПРАЦІВНИКІВ

Історія нашої профспілкової організації починається з далекого 1940 року, коли згідно з постановою уряду УРСР, в обласних центрах Західної України було створено ряд учительських інститутів, серед них – і Дрогобицький. Але пропрацював інститут усього кілька місяців: його діяльність було перервано фашистською навалюю у червні 1941 року. Відновлено роботу ВНЗ у листопаді 1944 року. Ще тривала війна, коли ВЦРПС приймає постанови “Про відновлення профспілкової роботи у визволених містах і районах Української РСР” та “Про відновлення профспілкових організацій у звільнених від німецьких окупантів районах Західної України”. На виконання цих постанов у серпні 1944 починає функціонувати Львівський обком профспілки працівників вищих шкіл і наукових установ, який організовує роботу профспілкових організацій в області. У різні часи профспілковою організацією університету очолювали різні люди, але найбільше запам’яталися колективу голови профкому Я.М. Чобич, В.В. Літянський, І.І. Родіонов, Я.К. Радевич-Винницький, П.І. Фещенко, В.А. Отрощенко. Сьогодні голова профкому – О.А. Куцик.

Центром своєї роботи профком універ-

Матеріальна допомога надається у разі смерті батьків студента, за необхідності стаціонарного лікування важких захворювань, а також у випадку нанесення матеріальних збитків сім’ї студента внаслідок стихійного лиха.

Якщо проаналізувати стан виконання Колективного договору, а саме розділу, який стосується студентів, то можна зазначити, що сьогодні він виконаний на 90%. Залишилося нерозв’язаним питання відновлення роботи ідальні в гуртожитку № 1, своєчасного забезпечення студентів освітніми документами – студентськими квитками. Переговори щодо цього ведуться з адміністрацією університету, і сподіваємося, що ці проблеми все-таки будуть вирішені позитивно. Щодо студентських квитків... Ми звернулися до Міністерства освіти і науки України з проханням дозволити виготовляти студентський квиток без платіжного інструменту, тобто без банківської платіжної картки. Адже саме з вини банків відбувається затримка видачі студентських квитків. У нашому університеті їх видають на 3 місяці пізніше встановленого терміну, через що студенти втрачають право на пільговий проїзд у громадському транспорті. Відповіді ми ще не отримали. У майбутньому профком студентів зобов’язується ефективно використовувати практику укладення Колективного договору з метою поліпшення соціального захисту студентів.

Одним з основних напрямів роботи профспілкового комітету є вивчення соціального стану студентів. Ця робота активно проводиться профорганами груп, головами і членами профбюро факультетів.

Ще один масштабний вид діяльності профспілкового комітету студентів – це організація поселення студентів у гуртожитки, контроль за створенням належних житлово-побутових умов проживання. Ми мали намір зробити чіткий розподіл місць у гуртожитках серед інститутів і факультетів. Але цього нам зробити не вдалося. Адже навчається майже 3250 студентів, а у наявних трьох гуртожитках можна лише помістити 1200 студентів. Тому профспілковий комітет прийняв рішення насамперед поселяти студентів пільгових

ситуату проголошує захист законних прав та інтересів членів численного колективу. Ми стали тією громадською організацією, що консолидує людей, допомагає їм у розв’язанні наболілих, актуальних проблем, послідовно реалізує у своїй діяльності принципи соціального партнерства, недопущення конфронтації. Профспілкові активісти переконані, що тільки співпраця з адміністрацією є запорукою поступу, нових досягнень і успіхів.

Співпраця профспілки та адміністрації університету регламентується Колективним договором і Угодою з охорони праці. Так, у Колективному договорі з’явилися пункти про оздоровлення членів профспілки за рахунок позабюджетних коштів, виплату щорічної допомоги на оздоровлення у розмірі 40 % посадового окладу навчально-допоміжному та адмінперсоналу під час надання щорічної відпустки, блок студентських питань тощо. Крім того, Колективний договір передбачає матеріальну допомогу працівникам, що виходять на пенсію, при хворобі, скрутному матеріальному становищі, а також студентам та аспірантам, оплату видання авторефератів здобувачам наукових сту-

категорій та студентів з інших областей і віддалених районів Львівської області. Якщо організація поселення налагоджена відповідним чином, то житлово-побутові умови в гуртожитках потребують поліпшення.

Майже половина студентів нашого університету навчаються за контрактом, частина студентів державної форми навчання не отримують стипендії. Окрім навчання, вони прагнуть влаштуватися на роботу з метою поліпшення матеріального становища. Допомогу у розв’язанні цього питання також намагається надати профком студентів: створено центр працевлаштування, завданням якого є допомога у працевлаштуванні студентів у літній період.

Щороку з підприємствами та організаціями, на баланс яких перебувають оздоровчі дитячі табори, укладаються угоди щодо влаштування у них наших студентів на посаду вихователя. У літній період 2015 р. у дитячих таборах відпочинку профком студентів працевлаштував 103 студентів.

Приємно, що майже від усіх керівників дитячих таборів надходять подяки і позитивні відгуки про роботу наших студентів. Ця практика допомагає набутти практичного досвіду роботи вихователя, реалізувати набуті педагогічні знання в реальних умовах роботи з дітьми.

Відповідно до нового закону “Про вищу освіту”, відмінені кредитно-модульну систему організації навчального процесу, завдяки якій студент міг накопичувати бали протягом часу вивчення дисципліни. Ця система була ефективною для студентів, які постійно вчать. Взамін нам запропонували проводити підсумковий контроль у вигляді екзамену. Це, на нашу думку, створило б умови для необ’єктивного оцінювання знань студента, тобто за домовленістю. Профком і студентське самоврядування запропонували проводити підсумковий контроль за накопичувальною системою та екзаменом, а саме: 60 балів студент набирає за поточну успішність, 40 – на екзамені. Наша пропозиція зафіксована у новому положенні. Профком студентів запрошує студентів до роботи студентської профспілки, аби реалізувати себе та вдосконалити свої можливості, здобути досвід роботи громадського діяча та пройти Школу лідера.

Ігор ГІВЧАК,
голова профкому студентів

пенів, надання творчих оплачуваних відпусток, зменшення педнавантаження викладачам для написання важливих підручників, посібників, монографій, фінансування культурно-масової і спортивно-оздоровчої роботи, роботи Клубу ветеранів та колективів художньої самодіяльності, виділення факультетам 10% коштів на соціально-економічний розвиток та зміцнення матеріально-технічної бази тощо. До наших досягнень, безумовно, можна залічити і реконструкцію двох студентських гуртожитків під житлові будинки, у яких одержали сучасні, добре облаштовані квартири понад 80 сімей. Власне, ця робота показала, наскільки глибоким є взаєморозуміння між профспілкою та адміністрацією, як багато можна зробити, об’єднавши зусилля в досягненні мети.

Профком постає ініціатором та організатором різноманітних виховних заходів. Традиційними в університеті стали Шевченківські вечори, відзначення державних свят, Дня університету, дитячі ранки тощо. Уся ця робота дає змогу створити в колективі доброзичливу, дружню атмосферу.

Олена КУЦИК,
голова профкому працівників

ПРИЧЕТНІ ДО СЛОВА, ЩО МАЄ БЕЗСМЕРТНИЙ СЕНС

У ювілейний вінок Франкового університету влітає свої добірні квіти-плоди один із найстаріших факультетів, що має причетність до Слова з безсмертним сенсом.

Філологічний факультет, як і фізико-математичний, у далекі вже сорокові роки минулого століття (і тисячоліття!) став тим наріжним каменем, на якому поступово зростала спершу скромна, а потім велична споруда університету. І викладачі-початківці, і досвідчені професори доклали чимало зусиль, енергії, таланту, творчого неспокою, аби сторінка за сторінкою гідно писати літопис альма-матері, дбайливо плекати "сад нетанучих скульптур", що проростав із Слова – Логосу, бо "... знати, од Бога і голос той, і ті слова..." Навіть у час тоталітаризму, коли панувало верховне табу на думання, на філологічному факультеті панував дух високої науки, витала особлива аура шляхетності, інтелігентності, у теперішніх координатах – європейськості. Інакше бути не могло. Скромна двоповерхова споруда на одній із найгарніших вулиць міста освячена непроминальною присутністю Івана Франка, Василя Стефаника, Леся Мартовича, Марка Черемшини. І це зовов'язувало, мобілізувало, спонукало до Праці, Поступу, Чину, до особливої відповідальності перед тими, кого перехресні стежки-дороги привели до Храму Слова, аби його, як той Прометей вогонь, нести далі, аби ніхто ніколи не заперечив великої істини, що у "Слові" – вічність...

У ці врочисті дні посухньо, але без зайвого "ювілейного елею" згадуємо всіх тих, хто особистим прикладом, поставою, академічною харизмою, енциклопедичністю знань, розмахом вільної від усяляких -ізмів думки творив, поза сумнівом, справжню гуманітарну ауру, яку не могли спотворити криві дзеркала сумнозвісної дійсності. Творив, задивляючись у Франкову будучину з погляду вічності, а не заради меркантильно-дрібного безликого моменту.

У різний час на філологічному факультеті, даруйте за пафос, "сіяли розумне, добре, вічне" вчені-гуманітарії європейського стибу. Це фундатор української дєриватології Іван Ковалик, знаний далеко за межами України діалектолог Гаврило Шило (до речі, Словник, який уклад професор, став справжнім науковим бєстселєром), один із найкращих і на сьогодні дослідників давньої української літератури Порфирій Яремко, славіст-балканіст, франкознавець, літературознавець-єнциклопедист Марк Гольберг, теоретик літератури Адам Войтюк, полоніст-міцкевичєзнавець Дора Кацнельсон, фразеолог Мар'ян Демський, один із найавторитетніших в Україні дослідників українсько-єврейських мовно-культурних зв'язків Мартен Феллер. Серпанок глибокої духовності, невідомого патріотизму огортав світлу постать професора Теофіля Комаринця. Високий дух "врочистої латини", золотий відблиск античності несли в студентську аудиторію Клим Забаріло, Левко Фалендиш та Мирон Борецький, який був також чудовим перекладачем з давньогрецької мови. Справу життя Мирона Борецького – учителя, наставника – гідно продовжує його учень доцент Василь Зварич.

Живі уроки краєзнавства давав філологом професор Зєнон Гузар, мандруючи з ними Галичиною літературною. Порівняльний літературознавством були щєдро сповнені праці і дні професора Миколи Матвійчука. На кафедрі української літератури працював і знаний в Україні фольклорист Орєст Яцків.

Блискучий лектор, стєпєчна жінка, єрудитка, оптимістка, креатор сєнаріїв незабутніх вєчєрів поезії – такою назавжди залишилась в пам'яті колег і студентів Лідія Нікольська. Русист за фахом, росіянка за паспортом, вона відкривала майбутнім філологам і скарби української культури, в ідеологічно регламентовані вісімдесяті пропагувала творчість Ліни Костєнко. Пів-

стєліття самовіддано трудився на кафедрі української мови доцент Іван Кунєць, якому не було рівних в Україні за фундаментальністю знань з історичної граматики. Простий у спілкуванні, скромний у побуті, щирий, альтруїстичний, своїм нєлегким життям немєвови потвєрдив Стєсові слова: "Жив, любов і не набрався скверни...". Коли вляжєтьєся щєденний гамір, у тиші коридорів немєвови звучить оксамитовий голос доцєнта Михайла Панєчка, що прожив у парі з мєвовою і пісєню.

Майстер слова, нєперєвєршений лектор, літературний критик, редактор, засновник "Тризубу", людина зі світлим почуттям гумору – хіба цими скупими словами можна достєйно змалювати нєперєсєчну постать Василя Іванишина, чєсє життє увірвалося на високій ноті творчєстє, снаги, бєзкомпромїсної борєтби за національну українську ідею?

Студенти і колеги мали щастє не розминутися в житті з музикантом-філологом, вєдучим знаменитих "Музичних понєділєк" Віктором Аудєрським, глибоким знавцєм гуманістичної російської прози Ієосифом Трофімовим, рядовим викладачєм старєслов'янї (з профєсорським рівнем знань цього архіскладного предмету) Тамарєю Костїною, рафінованими стилєстами й словоловцями Надїєю Гєлубєвою та Ольгєю Шєстакєвою, лїнгвістами-єлєсиками Ольгєю Тарасюк та Нїнєлло Давидєнко...

Випускниками філологічного факультєту є доктори наук, профєсори Микола Ілнїцький, Роман Гром'як, Віра Мєвчан, Михайло Кєчєрган, Олєг Тищєнко. Літературознавець Григорій Штєнь став Шєвчєнківським лауреатом. Сїмнадцять випускників поповнили Спїлку письменників України. У літературних і широких читачьких колах знаєними є імена Віктора Романюка, Гєрєя Нижника, Євгена Титикайла, Нїни Бїчї, Надїї Кєвалїк, Любовї Прєць, Михайла Левичєлого, Григорія Морєза. Студїєвали філологію народний артист України, профєсор Богдан Базилїкут, заслужений дїяч мистєцтєв України Юлєан Корчинський. Школу філологічного становлєння пройшла на факультєті багаторічний прєрєктор Іванна Уздїган.

Минулої осєнї єсєйне високєліття вїдсвяткували профєсор Людмила Красєнова та доцент Клавдїя Яскєвич – славіст, поліглот, чудовий викладач-методист. Людмила Володимирівна й надалї підтримувє живєтєпєтні зв'язки з рїдним факультєтом, творчє вїтає в Часєпрєсторї Слова. Пєрєплєлася з рїдною філологією і доля подєржєя Грициків. Чимало зробив для утверждєння Дєржави Слова мовознавець-теорєтик, автор книг із лїнгвєнацїєлогїї, практичної стилїстики, проблем бїлінгвїзму доцент Ярослав Радєвич-Винницький.

Нєвтомну науково-викладацьку й подєвїжницьку в сьєгоднїшніх українських рєалїях працює продовжує знанїй в Україні шашкєвичєзнавець, франкознавець, члєн Національної спїлки письменників України профєсор Михайло Шалата. Вдалє поєднє науку та громадську дїяльнїсть щє зовсїм молодий за академічними мїрками профєсор, перемєжєць конкурсієв у рїзних наукових номїнацїях, автор багатьєх монографїй, завїдувач кафедри української літератури та теорїї літератури Пєтро Іванишин. Приємно дївує масштабнїстю наукових зацїкавлєнь Лєся Кравчєнко. Вагєми науковї здобутки у франкознавствї має профєсор Галина Сабат. Буття рїдної мови у сферї сакрального фундаментально досліджує профєсор Пєтро Мамьків, а профєсор Ігор Набїтович унївєрсум сасгїтуму єсєгає крїзь призму української та свїтової літератури.

Актуальнїсть, наукова вївєрєнїсть, вїдгук на виклики життєя, бєздєганний стилє, акцентування національної ідєї – лакєнізована характеристика щєдрого наукового дєробку доцєнта Олєга Багана.

У координатах новїтніх лїнгвєкогнїтивних парадїгм завершили свої докторські

студїї Ярослав Яремко та Оксана Кушлик. Успїшно працює над феноменом діалектного наголєшування в широкомє загальнєслов'янськомє контекстї докторант Кєстєянтин Іванєчко.

Вагєми науковї і педагогїчні здобутки мають профєсєр Алла Смерчєко, доцєнти Віра Мєньєк, Мирєн Яким, Лєся Химин, Ірина Дмитрїв, Марїя Колєчко, Мирєслава Іванишин, Снїжана Нєвак, Олєна Вєвк, Галина Варнацька, Наталїя Лазїрко, Ганна Іванєчко, Михайлик Панєчка, Стєпан Сєньків, старший викладач Ірина Барна – улюблєнцї студентської аудиторїї, старший викладач Орєст Пїльєко. Іновациїні технологїї навчання української мови та літератури творчє впрєводжувєтьє доцєнти Лїлія Гєлєвич, Марїя Зубрїцька, Любов Мєльнїк. Успїшно посєднєють науку, викладацьку, адмїнїстративну та громадську дїяльнїсть голова профкомє унївєрсїтєту Олєна Куцїк, депутати мїської ради Богдан Пристай та Ігор Розлудький, заступник дєкана Марїя Савка. Старший викладач Лєся Баранська та доцент Лїлія Гєлєвич успїшно керувєтьє студентською проблемною групою, що визнана кращєю в унївєрсїтєті.

Не мєвомє не згадати сумлїнної, самовїдданої працї лаборантїєв і методистїєв, аджє завдяки їм навчальний процес, методичнє забезпєчєння, лєгїстика – усє функцїєнує як чїткий злєгоджєний мєханїзм. Вїдмїнниками своєї справи є старші лаборанти Наталїя Олєксин, Мирєслава Кєтїк, Віра Кєзачєк, Фєдїр Гаврїш, Руслана Маньєко, працівники дєканату Тєтєяна Лукїна, Оксана Дмитрах, Оксана Лазїк. Чимало зусїль докладають і працівники кабїнєту самостїйної рєботи. Єстафєту Ганни Коновалєвої, Галини Пєрєпєлицї та свїтлої пам'ятї Надїї Максимєнко пєрєїняли тепєрїшні працівники Оксана Коновалєва і Марїя Рїбчєк.

Щєдрими на успїхи виявилєся і студентські жнїва. За останнї п'ять рокїєв філологи нєоднєразєво ставали перемєжцями й призерами Мїжнародних конкурсієв та олімпїад. Ольга Бєнца перемєгла в Конкурсі іменї Пєтра Яцїка (2010 р.), Ольга Русин у 2011 роцї посїла призовє (ІІ) мїсце, Стєфанія Гєлєта стала другєю в Україні сєрєд знавцїєв рїдної мови в 2013 роцї, а Рєколєна Кєстур – у 2015 роцї. Перемєжцями мовно-літературного конкурєсу іменї Тараса Шєвчєнка були Лїлія Явїр (2012 р.) та Марїя Сєнєта (2014 р.). Марїя Сєнєта також була призером олімпїади (ІІІ мїсце) з української мови та літератури у 2013 роцї, а цьєгорїч посїла ІІ мїсце. Сєрєд призерів Конкурєсу Тараса Шєвчєнка – й Анна Бїстрова (2012 рік).

"Усє ідє, алє нє всє мїнає..." Нє мїнають добрі традиції шляхєтностї, усвїдомлєного ставлєння до мови, слова як оснєвої буття, продовжуєтьєся нєвтомна тєндєнцїя плєкати високї істини і пєрєканання у студентській аудиторїї, вїховувати майбутніх учитєлїєв-словєсникїєв на кращих взїрцях української та свїтової літератури за законами Краси, Дєбра і Мїлєсєрдєя. Час вносїть свої корєктивє – і наріжним каменєм вїховного процесу ставють ідєали Майдану, омїтї гарячою кров'ю новїтніх повстанцїєв, жєртєвний подвїг та самєпосвєята воїнїєв, що захищали незалєжнїсть на бурємному Дєнбасї. Має фїлфак і своїх гєроїв: випускниця факультєту Ірина Іванюш, мєдсєстра-волонтер, врятувавши нє однє життє українських бїйцїєв, пїдїрвалєся на мїні, алє нє зламалєся. Ця мужня дєробїчанка-патрієтка з нєвїдєчим позивним "Лютїк" гєтова знову йти на пєрєдєву, розстрїльну лїнію українського фрєнту, бо так велить її сєрєцє – сєрєцє справжньої українки-воїна.

Спасїбі, долє, що ти вїбрала нас!

Василь ВИННИЦЬКИЙ,
профєсор, дєкан філологічного факультєту
Марїя СТЕЦІК, доцєнт

МИНУЛЕ – ТЕПЕРІШНЄ – МАЙБУТНЄ

Я розпочала свою навчально-методичну і наукову роботу на факультеті іноземних мов ще у 1975 році. На той час факультет іноземних мов мівся у головному корпусі, де функціонували три кафедри: англійської мови; французької мови; іноземних мов. Факультет готував учителів іноземних мов з однієї спеціальності, і термін навчання тривав лише 4 роки. Тодішня модель підготовки спеціалістів та структура факультету відповідали вимогам суспільства, його соціальному замовленню та суспільному ладу. Динаміка розвитку факультету у середині ХХ століття не була помітною, оскільки країна перебувала у стані стагнації, що не могло не знайти відображення і в показниках якісних змін факультету. Звичайно, факультет іноземних мов розвивався за своїми внутрішніми законами, котрі відповідали нормам соціалістичного устрою. Викладачі факультету готували вчителів іноземних мов для середніх шкіл сільської місцевості, укладали програми, навчальні плани, працювали над кандидатськими дисертаціями, публікували свої наукові здобутки тощо.

Деканом факультету іноземних мов на той час був доц. М.О. Бурлаков.

Підпорядковуючись вимогам часу, згодом факультет перейшов на п'ятирічний термін підготовки спеціалістів із двох іноземних мов, і в цьому контексті було відкрито кафедру другої іноземної мови. Оскільки збільшувалася кількість студентів, збільшився термін навчання; факультет іноземних мов було переведено у новий корпус на вулиці Леся Курбаса (колишнє приміщення філії інституту "Львівська політехніка"). Деканом факультету стає доц. В.Т. Воробійов, а потім – О.Б. Коцюба.

У кінці ХХ століття, коли суспільство стало на шлях загальнолюдських цінностей, поживається динаміка розвитку факультету: проводиться I Міжнародна наукова конференція за участю науковців із Польщі, США; функціонує літня школа для викладачів і вчителів ЗОШ, літній табір для студентів та учнів, де заняття ведуться англійською мовою викладачами

Джадсонського коледжу зі США. Факультет відчуває велику підтримку у проведенні Міжнародних наукових конференцій, зустрічей із колегами зі США та Канади ректора університету В.Г. Скотного.

Під керівництвом проф. В.П. Кеменя факультет змінює свій імідж:

- його перейменовують на факультет романо-германської філології, а в червні 2013 року факультет набув статусу інституту іноземних мов, де відкрито нову спеціальність "Переклад". Тут організують шість кафедр: німецької мови; мовної та міжкультурної комунікації; порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов; германських мов і перекладознавства; романської філології та компаративістики; практики англійської мови;

- збільшується (кількісно та якісно) професорсько-викладацький склад. Сьогодні в інституті іноземних мов працюють 9 професорів, 60 кандидатів наук, доцентів. На кафедри інституту приходять молоді викладачі, які активно включаються у навчально-виховний процес, у пошук нових шляхів та методів викладання іноземних мов, а також готуються до складання екзаменів кандидатського мінімуму та підготовки дисертаційних досліджень;

- сьогодні інститут іноземних мов готує спеціалістів за освітніми рівнями "Бакалавр", "Спеціаліст", "Магістр";

- навчання за освітнім рівнем "Магістр" триває 1,5 року;

- інститут іноземних мов готує спеціалістів з англійської, німецької, французької та польської мов;

- удосконалюються методики викладання іноземних мов, запроваджуються нові технології навчання, розширюються міжкультурні зв'язки з вищими

навчальними закладами Польщі, Австрії, Німеччини, Канади, США, Франції;

- відкрито культурно-освітні центри (центр австрійської, французької та англійської культур), які мають на меті розвивати у студентів міжкультурну комунікативну компетенцію;

- ряд студентів інституту іноземних мов проходять навчання у вищих навчальних закладах Австрії, Німеччини;

- постійно проводяться Інтернет-конференції, наукові конференції, вебінари;

- інститут іноземних мов успішно пройшов акредитацію;

- сьогодні інститут іноземних наук очолює доктор педагогічних наук, професор Володимир Петрович Кемінь, з ініціативи якого відкрито магістратуру та збільшено термін навчання магістрантів, збільшено ліцензований обсяг (РВО 8.02030302), розширюються міжнародні зв'язки з іншими навчальними закладами, здійснюється підготовка кандидатів і докторів наук тощо;

- змінився імідж студента. Якщо у середині ХХ століття студент був більш дисциплінованим, слухняним, завжди готовим до занять, читаючим, то студент ХХІ століття є більш ініціативним і самостійним, прагматичним і впертим, уміє користуватися сучасними технологіями і, на жаль, мало читає.

Майбутнє нашого інституту іноземних мов – це нові спеціальності, відкриття докторантури, нові технології підготовки спеціалістів.

Зупинившись поглядом на минулому, повернувшись у теперішнє і прогностуючи майбутнє, починаєш розуміти, що життя – це постійна школа, повна сподівань і очікувань.

М.М. СОСЯК,
доцент, завідувач кафедри порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Важливим ключовим аспектом діяльності університету та його іміджу є міжнародне співробітництво. Університет співпрацює із 44 навчальними закладами таких країн, як Польща, Бельгія, Австрія, Німеччина, Словаччина, Білорусь, Камерун, Росія, Азербайджан, Китай, США. Контакти з ВНЗ інших країн дають можливість забезпечити підвищення кваліфікації НПП шляхом проведення спільних наукових досліджень та виконання проектів, стажування професорсько-викладацького складу і студентів, поліпшити та розробити нові освітні програми і дисципліни, організувати обмін викладачами та студентами, літні школи тощо.

Уже дев'ять років поспіль у нас прово-

диться Міжнародний фестиваль Бруно Шульца. Також виконуються міжнародні проекти за кошти Євросоюзу. За останні п'ять років понад 400 НПП взяли участь у різних формах співробітництва, зокрема у стажуванні, міжнародних конференціях, робочих зустрічах, "круглих столах", семінарах, спеціалізованих вчених радах. Долучаються до міжнародної співпраці і студенти університету. Більше 200 студентів і аспірантів протягом 2010 – 2015 років узяли участь у різноманітних міжнародних заходах. Загалом за період 2005 – 2014 рр. було проведено майже 1200 заходів із міжнародної співпраці.

У 2015 р. університет долучився до участі в програмі "Еразмус+", у якій

ключовим для українських ВНЗ є напрям діяльності – KA1: мобільність студентів та працівників у вищій освіті. Передбачаються обміни студентами, науково-педагогічними працівниками та персоналом.

Із 2013 року також діють угоди, згідно з якими наші студенти та магістри мають можливість здобувати подвійні дипломи з різних напрямів підготовки.

Результати міжнародного співробітництва свідчать про високоефективну та багатогранну діяльність колективу університету – творчого, наполегливого та ініціативного.

М. ЧЕРНЕЦЬ,
проректор із науково-педагогічної роботи, професор, доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Історія створення соціально-гуманітарного факультету невіддільно пов'язана зі зростаючою потребою суспільства у соціальних педагогах, психологах, вихователях дошкільних закладів.

Соціально-гуманітарний факультет як структурний підрозділ ДДПУ був створений у 1999 р. Факультет розміщувався у центрі міста Самбір у будинку колишнього Галицького окружного суду, а у 2012 р. – був переведений у м. Дрогобич. Першим деканом стала кандидат психологічних наук, доцент Н.В. Скотна, заступниками – доц. М.М. Ярошко, доц. Я.О. Гошовський, ст. викл. М.І. Тепла. У різні періоди заступниками декана факультету працювали доц. О.В. Невмержицька, доц. М.М. Фляк, ст. викл. І.М. Гриник, доц. О.В. Гук, доц. Н.З. Дудник. І хоч соціально-гуманітарний факультет є одним із наймолодших в університеті, за 16 років свого існування його колективом під умілим керівництвом декана Н.В. Скотної вдалося перетворити факультет у потужний навчально-науковий підрозділ.

За період із 1999 по 2015 рр. на факультеті підготовлено 4248 фахівців із вищою освітою денної та заочної форм навчання. Перший набір студентів на соціально-гуманітарний факультет було здійснено у 1999 р. за спеціальностями “Практична психологія” та “Соціальна педагогіка”. Сьогодні факультет готує фахівців за напрямками та спеціальностями “Практична психологія”, “Психологія”, “Соціальна педагогіка”, “Дошкільна освіта”, “Педагогіка вищої школи” освітніх рівнів “Бакалавр”, “Спеціаліст”, “Магістр”. Переважна більшість випускників факультету працює в галузі вищої, середньої та дошкільної освіти, соціальній сфері, на державній службі.

У вересні 1999 р. на факультеті започатковано діяльність навчально-методичного центру “Психея” (керівник доц. Я. Гошовський), який надавав консультаційну, психодіагностичну, методичну та іншу фахову допомогу психологам, соціальним педагогам, учителям. У жовтні цього ж року була створена лабораторія інтегративних соціально-психологічних досліджень. Із 2003 р. на факультеті функціонує комп'ютерні класи, вибрано місця, де успішно проводяться навчальні та виробничі практики із психології, соціальної педагогіки, дошкільної освіти. В останні роки на факультеті створено лабораторію моделювання освітніх технологій при кафедрі психології та лабораторію педагогічної творчості при кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти.

Підготовку фахівців забезпечують чотири випускові кафедри факультету. Це кафедри: практичної психології; психології; соціальної педагогіки та корекційної освіти; загальної педагогіки та дошкільної освіти. Чимало зусиль у підготовку висококваліфікованих фахівців внесли заві-

дувачі цих кафедр, кожен з яких вписав свою сторінку в історію становлення та розвитку факультету – професор Н.В. Скотна, професор М.В. Савчин, професор Т.О. Логвиненко, професор М.М. Чепіль. Усього на цих кафедрах працює 63 викладачі, з них 10 докторів і 44 кандидати наук, які є авторами численних наукових праць, навчальних підручників та посібників.

У 2000 р. на факультеті створюється кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи (згодом кафедру перейменовано на кафедру соціальної педагогіки та корекційної освіти), яка стала випусковою у підготовці фахівців зі спеціальності “Соціальна педагогіка”. Першими викладачами кафедри були доц. Л.С. Базилевська, викл. І.В. Білинський, викл. І.М. Гриник, доц. М.М. Ярошко. Очолила кафедру кандидат педагогічних наук, доцент Т.О. Логвиненко. У перші роки діяльності кафедри значні зусилля її викладачів були спрямовані на створення навчально-методичної бази, урізноманітнення форм практичної підготовки студентів, налагодження зв'язків з освітніми установами та соціальними службами регіону, розвиток закордонних зв'язків і міжнародної співпраці. У контексті Болонського процесу системного характеру набули міжнародні зв'язки з польськими, німецькими, шведськими, бельгійськими, румунськими партнерами. Викладачі кафедри та студенти спеціальності “Соціальна педагогіка” беруть активну участь у міжнародних програмах стажування та студентського обміну, проводять спільні наукові семінари, конференції. Сьогодні навчально-виховний процес і наукову діяльність кафедри забезпечують 1 доктор наук, професор, 2 кандидати наук, професори, 8 кандидатів наук, доцентів, 3 викладачі.

Із метою підготовки практичних психологів для системи освіти у серпні 2002 р. на факультеті створено кафедру практичної психології. Ініціатором створення і завідувачем цієї кафедри стала декан факультету, доцент Н.В. Скотна. До складу кафедри увійшли 9 викладачів, із них – 8 кандидатів наук, що раніше працювали на кафедрі психології. Кафедра стала випусковою для фахівців спеціальності “Практична психологія”. Викладацький колектив кафедри зростає кількісно і якісно. З часу створення 2 викладачі кафедри захистили докторські дисертації і 11 – кандидатські. У межах кафедри створена наукова школа “Особистість і цивілізація: шлях до ідентичності” (керівник – Н.В. Скотна, доктор філософських наук, професор). Сьогодні кафедра нараховує у своєму складі 1 доктора наук, професора, 18 кандидатів наук, доцентів, 5 викладачів. При кафедрі діє лабораторія інтегративних соціально-психологічних досліджень. Члени кафедри забезпечують діяльність психологічної служби університету.

У 2006 р. розпочато підготовку магістрів за усіма спеціальностями, представленими на факультеті. Перший випуск магістрів відбувся у 2007 р. Окремі з них сьогодні є науково-педагогічними працівниками кафедр факультету (О. Бобак, С. Волошин).

У березні 2007 р. на підставі рішення вченої ради університету кафедра педагогіки увійшла до структури соціально-

гуманітарного факультету. У 2008 р. кафедрі педагогіки було перейменовано у кафедру загальної педагогіки та дошкільної освіти (завідувач – доктор педагогічних наук, професор М.М. Чепіль). Від початку своєї діяльності у статусі структурного підрозділу факультету кафедра взяла на себе відповідальну і непросту місію – підготовку фахівців за спеціальністю “Дошкільна освіта”. Завдяки зусиллям колективу кафедри сьогодні створена відповідна база для здобуття студентами глибоких знань та практичного досвіду роботи за фахом. Сьогодні колектив кафедри – це 5 докторів наук, професорів, 11 кандидатів наук, доцентів. Її викладачі здійснюють педагогічний процес на всіх факультетах університету. За своїм складом кафедра на 100 % забезпечена фахівцями з науковими ступенями і вченими званнями, посідає перші місця в рейтингу кафедр університету. Науково-методична база постійно поповнюється новими навчальними посібниками, підручниками, науковими розробками, що є вагомим внеском у розвиток вітчизняної педагогічної науки та системи дошкільної освіти.

Кафедра психології як окремих науково-методичний підрозділ була створена у 1965 р. Першим її завідувачем була кандидат психологічних наук, доцент С. Кондратьєва, під керівництвом якої кафедра стала одним із знаних наукових центрів в Україні щодо вивчення проблеми соціальної перцепції. З 1988 р. кафедрою завідує доктор психологічних наук, професор М. Савчин. У педагогічному університеті реалізується його авторська система психологічної підготовки майбутніх педагогів до практичної діяльності, система індивідуальної роботи студентів із загальної, соціальної, вікової та педагогічної психології, які також впроваджені у практику роботи інших вищих педагогічних закладів України. Під керівництвом професора М. Савчина діє наукова школа “Психологія розвитку особистості”. У межах зазначеної теми захищено п'ять дисертацій, із них одна – докторська. Із 1990 р. кафедра займалася підготовкою практичних психологів для закладів системи освіти. Перший випуск було здійснено у 1995 р. Зі створенням соціально-гуманітарного факультету кафедра психології увійшла у його структуру і стала випусковою за напрямом “Психологія”. За цей період багато викладачів захистили кандидатські дисертації (С.І. Білозерська, Г.М. Лялюк, С.І. Заблоцька, М.І. Заміщак, А.Р. Зімянський), опублікували ряд монографій, навчально-методичних посібників, наукових статей.

У 2009 р. на факультеті відкрито докторантуру зі спеціальності “Загальна педагогіка та історія педагогіки” й аспірантуру зі спеціальності “Теорія та методика виховання” (кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти). У 2010 р. відкрито аспірантуру зі спеціальності “Педагогічна та вікова психологія” (кафедра психології). Членами спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій є професор Н.В. Скотна, професор М.В. Савчин, професор М.М. Чепіль, професор О.В. Квас, професор Т.І. Пантюк, професор О.В. Невмержицька.

Сьогодні на соціально-гуманітарному факультеті здобувають освіту приблизно 800 студентів денної та заочної форм навчання. Студентам факультету створені всі умови для успішного навчання, дозвілля та відпочинку. Вони є активними учасниками і неодноразовими переможцями оглядів художньої самодіяльності, спор-

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗА ОСТАННІ РОКИ

Упродовж останніх років історичний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка очолює рейтинг факультетів за параметричною оцінкою, а його випускові кафедри відповідно посідають перші місця в аналогічному рейтингу кафедр. Таким результатом факультет завдячує своїм науково-педагогічним працівникам – професорам, доцентам, викладачам кафедр (Л.В. Тимошенко, В.В. Тельваку, О.М. Петренчу, С.А. Шудло, В.С. Возняку, В.В. Лімонченку, М.Д. Галіву, Ю.О. Стецику, А.Р. Бурому, Б.О. Лазораку, В.І. Ільницькому та ін.), які плідно і невпинно працюють на науковій ниві.

Лише за 2014 р. професорсько-викладацьким складом видано 14 монографій та 13 наукових збірників, понад 40 посібників, 1 підручник із грифом університету, понад 400 наукових статей, із яких 41 – за кордоном, 22 – у міжнародних науково-метричних базах даних та 84 – у фахових виданнях України. Аналогічні, а може й кращі за попередні, результати планується отримати й у 2015 р.

Окрім цього, професорсько-викладацький склад активно бере участь у роботі як вітчизняних, так і закордонних конференцій. Лише на базі факультету упродовж 2014 – 2015 рр. було проведено понад 20 різного рівня конференцій.

Щодо міжнародної співпраці, то історичний факультет має тісно налагоджені контакти із понад 30 вищими навчальними закладами та науковими установами таких держав, як Польща, Росія, Казахстан, Азербайджан, Канада, Хорватія, Білорусь, Литва та ін. Основними сферами співробітництва з ними є наукові відрядження, стажування, участь у конференціях, міжнародних грантах та пректах, програмах з обміну студентами тощо.

Назагал, на історичному факультеті склалася традиція нагородження подяками кращих 10 науково-педагогічних працівників факультету за особливо високі наукові показники. Нагородження відбу-

вається під час засідання вченої ради факультету, після оприлюднення у грудні наукових результатів поточного року.

Почасти на факультеті здійснюються презентації як і видань своїх НПП, так і з інших ВНЗ. Так, наприклад, остання презентація на історичному факультеті відбулася 11 вересня 2015 р. – члени редакційної колегії В. Шевченко, А. Коляда, О. Реєнт презентували книгу “Перша світова війна 1914 – 1918 рр. і Україна: мовою документів і свідчень”.

Важливе місце на історичному факультеті посідає і студентська НДР. Яскравим прикладом цього є періодичне видання “Збірника наукових праць студентів історичного факультету” (у 2015 р. вийшов п’ятий випуск). Тематика статей, розміщених у збірниках студентських наукових праць, які написані під керівництвом викладачів кафедр згаданого факультету, охоплює проблеми історичного краєзнавства, джерелознавства, всесвітньої та вітчизняної історії, методики викладання історії, політології, правознавства й інших дисциплін.

Окрім публікацій на сторінках факультетського студентського збірника, студенти-історики та студенти-філософи щорічно друкують результати своїх наукових досліджень у фахових і нефахових внутрішньо-вузівських виданнях, а також у матеріалах міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій.

Традиційним є на факультеті проведення його кафедрами щорічних звітних науково-практичних викладацько-студентських конференцій, на яких студенти мають змогу апробувати результати своїх курсових робіт та дипломних і магістерських проєктів. Загалом, щороку на таких конференціях виголошується понад двісті студентських доповідей.

Окрім традиційних, у період 2014 – 2015 рр., на базі факультету викладачами та студентами було проведено ряд інших різнопланових конференцій і заходів (наприклад, круглий стіл “Суспільно-політичні контексти діяльності Тараса Шевченка” (Дрогобич, 13 березня 2014 р.), круглий стіл “Історичний факультет ДДПУ ім. І. Франка: перспективи майбутнього історика” (Дрогобич, Дрогобиць-

кий педлицей, 17 квітня 2014 р.), Науковий семінар, присвячений 100-річчю Першої світової війни (Дрогобич, 17 жовтня 2014 р.), круглий стіл “Європейський вектор розвитку України в історично-правовій ретроспективі” (Дрогобич, 18 листопада 2014 р.), презентація-конференція “Творчі європейської інтеграції” (Дрогобич, 21 квітня 2015 р.), презентація-конференція “Новітні політики слов’янських країн” (Дрогобич, 23 квітня 2015 р.). Традиційним на факультеті є проведення Шевченківських днів.

У 2015 р. на базі історичного факультету вперше проходив Всеукраїнський турнір юних істориків шкіл міста Дрогобич (раніше базою проведення турніру слугували Дрогобицькі ЗОШ). 20 березня 2015 р. викладачі та студенти історичного факультету в аудиторії № 203 історичного факультету прийняли 12 команд із 12 дрогобицьких шкіл. Проведений турнір юних істориків показав високий рівень підготовки його учасників. Учні продемонстрували відмінні знання окремих історичних проблем, уміння користуватися джерельним матеріалом, аргументовано відстоювати свою думку під час обговорення, робити порівняльний аналіз тощо.

Також на факультеті активно діє Історичний осередок ім. Ю. Дрогобича Студентського наукового товариства імені В.Ф. Надім’янова (Ю СНТ) (науковий керівник – канд. істор. наук, доц. кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Л. Лазурко). У рамках роботи Ю СНТ упродовж року проводяться щомісячні засідання у формі дискусій на різні актуальні теми із вітчизняної, всесвітньої історії та історії рідного краю. Важливим напрямом роботи Ю СНТ є організація та безпосередня участь у роботі внутрішньофакультетських та внутрішньовузівських конференцій і круглих столів. Так, членами Ю СНТ у 2014 – 2015 рр. були проведені круглі столи на теми: “Суспільно-політичні контексти діяльності Тараса Шевченка” (лютий), “Міжвоєнний Дрогобич крізь призму творчості: в контексті VI Фестивалю Бруно Шульца” (травень) та ін.

Підсумовуючи, зазначимо, що студенти історичного факультету упродовж останніх років брали участь у програми обміну студентами між ДДПУ ім. І.Франка та Гуманістичним відділом Люблінського університету імені Марії Кюрі-Склодовської (Республіка Польща, м. Люблін, 6 студентів-істориків + керівник групи), в рамках якої відбувається щорічна студентська краєзнавча практика.

Володимир ГАЛИК,
заступник декана з НДР історичного факультету, канд. іст. наук, доцент

тивних та інших заходів Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Майбутні психологи також беруть активну участь в організації та проведенні зустрічей із провідними фахівцями із психології, соціальної роботи, дошкільної освіти, здійснюють волонтерську діяльність. У 2000 р. на факультеті розпочав діяльність студентський клуб “Волонтер”. За час свого існування членами клубу було організовано та проведено сотні різноманітних заходів та акцій, надано допомогу і підтримку дитячим будинкам, сиротинцям, інтернатам, закладам соціального обслуговування, соціальним службам. Останніми роками члени клубу “Волонтер” здійснюють соціально-педагогічну та психологічну роботу в Обласному реабілітаційному центрі для дітей-інвалідів “Сонечко” (м. Трускавець), Благодійному фонді “Карітас” (м. Дрого-

бич), Добровільному товаристві захисту дітей та молоді з інвалідністю “Надія” (м. Дрогобич), школах регіону, надають допомогу в реалізації соціальних програм соціальним службам регіону.

Цінним здобутком факультету є його тісні зв’язки з університетами країн Західної Європи, що дає змогу нашим студентам слухати лекції провідних європейських науковців, а також брати участь у програмах студентського обміну. Студенти факультету мають можливість професійного удосконалення у літніх школах соціальної роботи Польщі, Німеччини, Швеції, Бельгії. Традиційними стали проведення на факультеті міжнародних семінарів-тренінгів по роботі з дітьми з особливими потребами за участю фахівців із Бельгії та Румунії.

Випускники соціально-гуманітарного факультету працюють вихователями та ке-

рівниками дошкільних установ, психологами, соціальними педагогами в закладах освіти, охорони здоров’я, соціальних службах, органах місцевого самоврядування, установах з виконання покарань.

Незважаючи на чималі досягнення та величезний досвід у підготовці кваліфікованих фахівців, колектив соціально-гуманітарного факультету прагне постійно йти в ногу з часом, застосовувати новітні освітні технології, шукати нові перспективи розвитку. Пріоритетними напрямками розвитку факультету є модернізація освітньої діяльності в контексті європейської інтеграції, вимог світових стандартів якості вищої освіти, забезпечення навчального процесу відповідно до вимог Болонської декларації.

Ігор ГРИНИК,
в.о. декана соціально-гуманітарного факультету

ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОЇ ТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У СТРУКТУРІ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Факультет початкової та мистецької освіти є одним із пріоритетних підрозділів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Він був створений у 60-ті роки ХХ ст. і називався факультетом підготовки вчителів початкових класів. Деканом був кандидат психологічних наук, майстер педагогічної справи В.В. Літянський. У ті часи на цьому факультеті працювали такі викладачі: доцент Л.І. Батюк (українська мова); доцент Л.І. Бикова (педагогіка і психологія); доцент М.К. Бугенко (дитяча література); доцент А.Т. Жмурко (математика); доцент З.Ю. Павлик (природничі науки); О.В. Сютя (педагогіка).

Однак із 1968 р. факультет припинив свою діяльність і тільки у 1977 р. відновив її. Його деканом стала кандидат педагогічних наук Г.О. Арутюнова, толерантна, розумна й творча особистість. Окрасою факультету був студентський хор, який перемагав у всіх конкурсах педагогічного інституту. Під умілим керівництвом Г.О. Арутюнової факультет за рівнем успішності студентів та їхньої участі в культурно-масовій роботі серед інших факультетів неодноразово займав призові місця. Галина Опанасівна дбала про ріст факультету, і у 80-х роках було створено першу й основну кафедру педагогіки та методики початкового навчання, яку очолив кандидат педагогічних наук, у минулому директор Трускавецької ЗОШ І-ІІІ ступенів № 1 Д.В. Луцик, котрий пізніше став професором. Треба віддати йому належне: він дбав про якість кадрів, про навчально-виховний процес, методичну та наукову роботу викладачів. Дмитро Васильович одним із перших у педагогічному інституті запровадив науково-практичні конференції всеукраїнського та міжнародного характеру. До нас приїжджали науковці з Польщі, Чехії, багатьох міст України (Чернігів, Полтава, Херсон, Миколаїв, Житомир, Бердянськ, Одеса, Кривий Ріг, Мелітополь тощо).

Упродовж 1984 – 1989 рр. факультет очолювала кандидат філософських наук, доцент Т.О. Лялюк. За цей час на факультеті збільшився науковий склад: було захищено дві кандидатські дисертації (А.В. Фок та автор цієї статті – А.С. Зимувльдінова). Водночас було відкрито нову кафедру природничо-математичних дисциплін, яку очолила кандидат сільськогосподарських наук, доцент С.В. Курдидик. Ця розумна й талановита жінка була закохана в природу і коли розповідала про

рослини чи квіти, то вони ніби оживали в її розповіді, а слухачам було надзвичайно цікаво вивчати їхню будову та структуру.

У 1989 р. відбулися значні зміни на факультеті. Його очолив кандидат філологічних наук, доцент М.І. Грицик, який був обраний демократичним шляхом – через вибори на раді інституту. Це був поважний, поміркований у всіх питаннях чоловік. За його керівництва на факультеті було реорганізовано кафедру природничо-математичних дисциплін і утворено ще одну кафедру – математики та методики викладання математики початкового навчання. Очолив її кандидат педагогічних наук В.Ю. Ковальчук, спокійна, талановита і творча особистість (нині доктор педагогічних наук, професор). Його кафедра сьогодні є потужною, оскільки має високий науковий потенціал – усі члени її є кандидатами наук.

Із 2000 р. факультет продовжує розвиватися і відкриває нові спеціальності: “Образотворче мистецтво”, “Хореографія” і спеціалізацію “Українознавство”. Створюється третя кафедра – кафедра українознавства (першим її завідувачем був кандидат філософських наук І.Г. Гарасим’як). Сьогодні це кафедра культурології та мистецької освіти, яка працює під егідою її керівника, кандидата філософських наук, доцента В.І. Дротенко.

Із 2002 р. обов’язки декана факультету виконує старший викладач І.М. Кутняк, молодий, енергійний та знаючий, організатор усіх творчих починань на факультеті. Сьогодні він кандидат філософських наук, доцент. Потрібно сказати, що Іван Михайлович володіє власним стилем роботи: він перетворив факультет на один із найкращих у педагогічному університеті, оскільки дбає про його кадрове забезпечення, якісне здійснення підготовки майбутніх учителів з усіх спеціальностей та їх розвиток, піклується про науковий потенціал викладачів (за останні роки було захищено 8 кандидатських дисертацій, авторами яких є випускники педагогічного університету). Турбується Іван Михайлович і про методичне та технічне забезпечення навчальних дисциплін на факультеті, про комп’ютеризацію та нові мультимедійні засоби. Його зусиллями створено комп’ютерний клас, придбана мультимедійна дошка, що сприяє поліпшенню педагогічного процесу та створенню сучасної матеріальної бази на факультеті.

У 2006 р. розпочала роботу четверта кафедра філологічних дисциплін та методики їх викладання в початковій школі, яку очолила доктор філологічних наук, професор М.Ю. Федурко. Це гуманна та знаюча особистість, яка вдало поєднує наукову роботу з організаційною та навчально-методичною.

Сьогодні працівники факультету початкової та мистецької освіти – це друж-

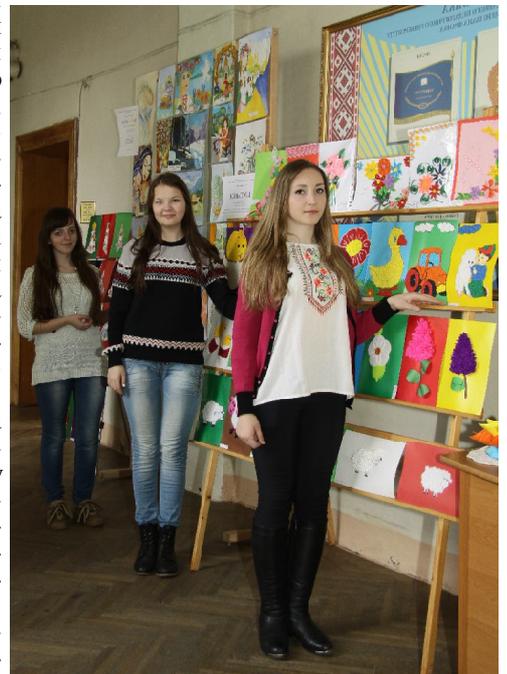
ний висококваліфікований колектив, який успішно навчає майбутніх учителів початкових класів та працює над науковими розробками, що мають не тільки теоретичне, а й прикладне значення (підручники, навчально-методичні посібники, монографії, наукові записки, статті тощо). Наприклад, підручники “Буквар”, “Читанка першокласника”, Зошити з друкованою основою для письма та розвитку мовлення першокласників авторів Д.В. Луцика, М.М. Проць, А.С. Савшак успішно функціонують у вітчизняних загальноосвітніх школах І ступеня.

Сьогодні колектив факультету розуміє значення освітніх стандартів та завдання впровадження передових педагогічних технологій у навчально-виховний процес школи. Про свої творчі здобутки та наукові досягнення викладачі доповідають на міжнародних, всеукраїнських та звітних науково-практичних конференціях. На них також обговорюються результати наукової роботи зі студентами та розкривається досвід роботи з важливих проблем освіти, навчання і виховання. Викладачі та студенти зі своїми науковими дослідженнями побували на міжнародних та всеукраїнських конференціях, які проходили в містах України (Львів, Вінниця, Черкаси, Одеса, Житомир, Бердянськ, Кривий Ріг, Запоріжжя) та за кордоном (Литва, Білорусь, Словачія, Чехія, Болгарія).

Багато випускників факультету початкової та мистецької освіти працюють у різних регіонах України, однак не забувають ні свого факультету, ні педагогічного університету, які дали їм путівку на все життя – бути Учителем, Вихователем, Наставником дітей і Людиною. Вони успішно діляться знаннями, здобутками та досвідом на освітянській ниві.

Щиро вітаю Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка з ЮВІЛЕЄМ! Бажаю всім викладачам здоров’я, впевненості у завтрашньому дні, творчої наснаги та успіхів у такій нелегкій праці, як учини та виховувати молоде покоління!

Алла ЗИМУЛЬДІНОВА,
ветеран праці на факультеті
початкової освіти

МИСТЕЦЬКІ УСТРЕМЛІННЯ ІНСТИТУТУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Музично-педагогічний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка засновано 1962 р., де спочатку діяло лише вечірнє відділення, з 1964 р. – денне та заочне відділення, екстернат відкрито 1998 р., магістратуру – 2001 р., перейменовано на інститут музичного мистецтва – 2015 р.

За 53 роки факультет підготував близько чотирьох із половиною тисяч фахівців, які працюють у навчальних закладах усіх рівнів освіти – від дитячих садочків – до університетів, від сільських клубів – до Міністерства культури України. Серед них: народні артисти України (Б. Базилик, М. Шуневич, І. Кушплер, С. Магера, І. Попович, О. Білозір, М. Шалайкевич, І. Мацияло); заслужені діячі мистецтв (С. Целюх, В. Домшинський); заслужені артисти України (О. Ластов'як, Г. Кампо, О. Стахів, І. Коцаба, Н. Дадак, О. Сидір); заслужені працівники культури (С. Дацюк, П. Гушоватий, М. Гіряк, І. Михайлів, В. Пулін, В. Турчин, В. Семчишин, Л. Давидчак, О. Терлецька); заслужений працівник освіти України (К. Сятецький); академік (В. Кузь); доктори наук (В. Орлов, М. Хай, В. Федоришин, І. Бермес); кандидати наук (Н. Антоненко, С. Торічна, С. Процик, Є. Марченко, О. Музальов, Г. Дідик, Г. Стасько, Л. Ороновська, О. Юзефчик, О. Король, І. Кутняк, З. Гулько, Е. Тайнел, З. Ковбасюк, Н. Синкевич, В. Салій, З. Гнатів, В. Полога, С. Кишакевич, Г. Стець); заслужений вчитель України (П. Пурій); відмінники народної освіти України, лауреати конкурсів “Вчитель року” (Л. Боднар, Л. Козак, Л. Яким, Я. Надуличний, Р. Свистун, Л. Мазепа, З. Бервецький, Т. Гандз, Н. Криль, Т. Медвідь, І. Білик, Л. Пуців, О. Дожбанська, О. Сенина, М. Рошко-Жабляк, Т. Сторонська, Д. Кацал, С. Кафтан, В. Лисик, Н. Антоник та багато ін.).

Сміливо прагнуть до вершин і нові покоління студентів. Ось тільки за останні кілька років стали переможцями престижних музично-виконавських змагань: М. Герчак, Т. Орсуляк, Г. Андрушко, А. Боженський, І. Куртий, М. Корнута, Р. Михаць, Т. Орсуляк, В. Сич, С. Барна, М. Пасечна, Х. Жук, К. Коробко, Н. Криськів, Р. Герилів, Р. Хрипун, У. Конарська, Р. Стахнів, Ю. Ісевич, Л. Оліярник, В. Мицак, Ю. Дякунчак, Я. Лензіон, М. Мазур, О. Фендик, Х. Голубінка, О. Сергієнко, О. Веселовський, О. Курилишин, В. Паламарчук, І. Шміло, Ю. Олач, І. Бобітко, Г. Савчин, О. Петраш, Х. Греб.

І ось уже працюють у професійних художніх колективах недавні випускники – Я. Дзендзерович, Н. Криськів, А. Божа, Р. Стахнів, І. Реут.

А студентська народна хорова капела “Гаудеамус”, лабораторія високої майстерності – постійний учасник і неодноразовий переможець міжнародних академічних конкурсів, фестивалів, мистецьких проєктів. В іншому жанрі працює вокально-інструментальний ансамбль “Намісто” (керівник – М. Тиновський). Він тішить слухачів українською пісенною естрадою у виконанні сестер Світлани Кишакевич та Галини Стець, віртуозністю своїх солістів-інструменталістів. Камерний чоловічий хор “Боян Дрогобицький” (керівник – П. Гушоватий) поєднує у своєму складі досвідчених співаків і студентську молодь, розвиває традиції українських довоєнних просвітянських хорів, пропагує українську хорову музику. Якщо в ансамблі бандуристів (керівник – С. Пінчак) учасники засвоюють кобзарську спадщину та опановують сучасне ансамблеве бандуриство, то в камерному оркестрі (керівник – Ю. Чорний) студенти долучаються до тонкощів класичної спадщини, а у вокально-інструментальному ансамблі “Перехрестя” (керівник – Н. Польовий) – до естрадного музичування. Поряд із цими колективами з успіхом концертують і відомі на Дрогобицьчині солісти, викладачі інституту музичного мистецтва: К. Сятецький, І. Кліш, П. Турянський, Б. Щурик, Є. Шуневич, А. Боженський, С. Кишакевич, Г. Стець.

Музично-виконавська діяльність викладачів інституту – важливий фактор як для підтримання рівня власної фахової майстерності, так і як приклад для студентів.

Ефективним стимулом для вдосконалення музичного виконавства є конкурси та фестивалі. Популярними стали засновані на факультеті регіональні конкурси молодих вокалістів ім. Миколи Копніна, хоровий конкурс ім. о. Северина Сапуна, профорієнтаційний конкурс “Музичний талант”, фестиваль дитячої пісні “Ми діти твої, Україно”. Значного розголосу в Україні та на зарубіжжі здобули Всеукраїнський конкурс “Прикарпатські візерунки” та Міжнародний конкурс “Regretium mobile” (“Вічний рух”), які щороку приваблюють до Франкового університету сотні виконавців, солістів, десятиків ансамблів та оркестрів.

Підводячи підсумки, насамперед віддаємо шану тим колегам, які своєю невтомною творчою працею були причетними до розбудови факультету, але вже відійшли у вічність (А. Рябчун, В. Якуб'як, О. Ярка, Я. Сорочер, Ю. Корчинський, С. Масний, З. Антонішак, М. Бурбан, Г. Голик, В. Баб'як, О. Яцків, С. Процик, Р. Сов'як, В. Собко, Е. Мантулев,

С. Стельмашук, Р. Катинський, Т. Хорушева, О. Рябчун), а також тим, хто на заслуженому відпочинку (Л. Коцан, М. Сеньо, Ю. Сеньо, О. Ліщинський, Я. Кулешко, Г. Панькевич).

Низький уклін і попереднім ректорам університету – Василю Надім'янову та Валерію Скотному, які велику увагу приділяли зростанню наукових кадрів факультету, зміцненню його матеріальної бази, цінували та підтримували музично-виконавську сферу діяльності викладачів-музикантів.

Висвітлюючи історію факультету, слід відзначити: попередніх деканів (А. Рябчун (1962 – 1964), В. Якуб'як (1964 – 1968), Л. Коцан (1968 – 1976), К. Сятецький (1976 – 1987)); завідувачів кафедр (А. Рябчун, Ю. Корчинський, М. Бурбан, П. Гушоватий, Я. Сорочер, О. Яцків, Л. Кияновська, С. Процик, Ю. Медведик, Л. Філоненко, К. Сятецький); заступників деканів (О. Ліщинський, М. Бурбан, В. Собко, М. Ковбасюк, А. Славич, М. Каралюс). Їх складна і напружена, часто жертвна праця зумовила зростання авторитету нашого інституту серед аналогічних в Україні.

Постійно працює над удосконаленням навчально-виховного процесу актуальний склад професорсько-викладацького корпусу інституту музичного мистецтва, серед яких – провідний викладач, народний артист України, професор Б. Базилик, доктори мистецтвознавства, професори Л. Кияновська, Ю. Медведик, І. Бермес, заслужений працівник освіти, професор К. Сятецький, заслужені діячі мистецтв України М. Михаць та М. Ластовецький, заслужені працівники культури України, доценти П. Гушоватий, П. Турянський, Б. Щурик, кандидати наук, доценти С. Салій, Л. Філоненко, І. Фрайт, О. Фрайт, А. Душний, І. Матійчин, Н. Синкевич, О. Бобечко, Л. Федоренко, Ю. Чумак, доценти І. Кліш, Ю. Чорний, У. Молчко, О. Німилевич, Л. Кобільник, Б. Пиц, старші викладачі Л. Радевич-Винницька, А. Славич, Л. Журавська, Т. Медвідь, В. Шафета, М. Тиновський, провідні концертмейстери Є. Журавський, Т. Козій, Н. Дзондза, Н. Сторонська, Н. Шкраба.

Свідченням високого рівня професіоналізму й творчих поривань є й те, що низка викладачів є активними членами Національної спілки композиторів України (М. Ластовецький, Л. Філоненко, Ю. Медведик, О. Німилевич, М. Ярко), Наукового товариства ім. Т. Шевченка, Всеукраїнської національної музичної спілки, Асоціації баяністів-акордеоністів, Асоціації діячів естрадного мистецтва України.

Багато викладачів інституту відзначені грамотами й дипломами Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури України, Національної всеукраїнської музичної спілки, Управліннями культури ЛОДА, міста Дрогобич та іншими інституціями, а також самого університету, які високо оцінили внесок факультету та його викладачів у розвиток української освіти та культури.

Степан ДАЦЮК,
заслужений працівник культури
України, професор, директор
інституту музичного мистецтва
Богдан ПИЦ,
доцент

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ БІОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Біологічний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка створений у січні 1998 року.

До його структури ввійшли дві кафедри: біології та інноватики, а деканом був призначений О.І. Алексєєв, доцент, кандидат медичних наук. Діяльність біологічного факультету від його створення і до сьогодні регламентується Положенням про факультет, Статутом ДДПУ ім. І. Франка.

Відповідно до концепції створення і функціонування факультету, від часу його відкриття з 1 вересня 1998 р. реалізовувалася мета підготовки та підготовки біологічних, валеологічних та екологічних кадрів для потреб курортполісу Трускавець, Карпатської рекреаційної зони, а також інших рекреаційних зон, проведення біологічних, валеологічних, екологічних, санітарно-епідеміологічних наукових досліджень із перспективою розвитку регіону.

У 1998 – 1999 н.р. проведений перший набір студентів на денну та заочну форми навчання за спеціальністю “Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія”.

Якісній підготовці спеціалістів з фізичної реабілітації сприяли постійні тісні зв'язки кафедри та відділення загалом із лікувальними та оздоровчими закладами м. Трускавець: міською лікарнею, ЗАТ “Трускавецькурорт”, санаторіями та пансіонатами “Перлина Прикарпаття”, “Південний”, “Джерело”, Трускавецьким центральним військовим клінічним санаторієм.

Наступні кроки розвитку біологічного факультету пов'язані з ліцензуванням нової спеціальності “Педагогіка і методика середньої освіти. Хімія” та підготовкою студентів за спареними спеціальностями “ПМСО. Біологія та хімія”.

Із 1 вересня 2002 р. у структурі факультету створена нова кафедра анатомії, фізіології та хімії.

Майбутніх фахівців з екології та охорони навколишнього середовища почали готувати на біологічному факультеті з вересня 2005 р. на денній формі навчання. Ліцензування спеціальності “Екологія та охорона навколишнього середовища” було проведено завдяки активній діяльності зав. кафедри біології С.С. Монастирської, доцентів кафедри біології М.І. Цайтлера, С.Я. Волошанської. Воно передбачало у перспективі створення у структурі біологічного факультету кафедри екології, що було засвідчено наказом ректора від 10 червня 2004 р. за № 236. Завідувачем кафедри був обраний за конкурсом д-р с/г наук, проф. А.Г. Дзюбайло.

Із 1 листопада 2005 р. факультет очолила С.Я. Волошанська, канд. біол. наук, доцент кафедри біології. Під її керівництвом у 2006 р. завдяки навчально-методичній роботі викладачів кафедри біології (зав. кафедри – С.С. Монастирська), була ліцензована магістратура за спеціальністю “ПМСО. Біологія” та кваліфікацією випускників “Магістр педагогічної освіти. Викладач біології”. У 2007 – 2008 н.р. був здійснений перший набір магістрів.

Сьогодні магістратуру ліцензовано й за спеціальністю “Екологія та охорона навколишнього середовища”. Перший набір здійснено у 2012 – 2013 н.р.

Із 1 липня 2008 р. на факультеті створено Центр екології та здоров'я людини з метою проведення моніторингових досліджень у галузях екології та здоров'я людини, організації наукових та прикладних робіт із різних напрямів біології, екології й охорони навколишнього середовища, поглиблення зв'язків із організаціями, які вивчають питання збереження та раціонального використання природних ресурсів, стану здоров'я населення, підвищення кваліфікації викладачів, поліпшення фахової підготовки студентів, здійснення просвітницької роботи.

Плідною й різноплановою є наукова робота працівників і студентів біологічного факультету. На базі кафедр розгорнуті різноаспектні дослідження природних і антропогенно змінених екосистем регіону. Наукові дослідження біотичних і абіотичних компонентів екологічних систем проводяться науковими співробітниками кафедральної лабораторії теоретичної та експериментальної екології разом з викладачами інших кафедр факультету на техногенно деградованих територіях Бориславського нафтового та озокеритового родовища, Стебницького калійного комбінату, промислових зон м. Дрогобич, Трускавецько-Східницької курортно-рекреаційної зони, Національного парку “Сколівські Бескиди”. Ряд наукових досліджень мають прикладний характер і практичне застосування. Це стосується досліджень рекреаційних ресурсів і комплексів регіону, рекомендацій щодо проведення біологічної рекультиваци антропогенно порушених територій, озеленення територій, підготовки екологічних програм населених пунктів тощо.

У 2012 р. біологічний факультет утретє перебазувався на нове місце. Тепер він займає одну з найкрасивіших споруд Дрогобича – пам'ятку архітектури, колишню віллу Раймунда Яроша (бургомистра Дрогобича у 20 – 30 рр. XIX ст.). Після чергової реорганізації на факультеті працюють такі кафедри: анатомії, фізіології та валеології; біології та хімії; екології. В університеті при кафедрі екології створено новий структурний підрозділ – Регіональний екопросвітницький центр. Його створення було логічним продовженням розвитку екологічного та природоохоронного напрямку у Дрогобицькому університеті та регіоні Дрогобицької агломерації.

Із 1 квітня 2013 р. біологічний факультет бере участь у проекті Європейського Союзу “Інтеграція наукових середовищ польсько-української прикордонної території”. Метою проекту є розширення і зміцнення сучасних зв'язків трансграничного співробітництва між науковцями польських та українських університетів. Завданнями та напрямками реалізації проекту є: налагодження контактів між українсь-

кими та польськими науковцями під час проведення спільних науково-практичних семінарів, конференцій, польових і лабораторних досліджень у галузях екології, біології, сільськогосподарства; проведення наукових розробок рекультиваци техногенних територій Борислава та Стебника; пошук методів оптимізації деградованих екосистем Дрогобицького регіону; поглиблення трансграничної інтеграції між науковцями, а також місцевими громадами й органами місцевої влади у сфері охорони навколишнього середовища; утвердження засад сталого розвитку; обмін науковою інформацією у галузі новітніх розробок захисту довкілля. Виконавцями цього проекту є науковці, аспіранти і студенти біологічного факультету ДДПУ ім. І. Франка та агробіологічного факультету Жешувського університету ім. Ядвіги Крульової (Польща).

Починаючи з вересня 2014 р. на факультеті почали здійснювати підготовку майбутніх фахівців з географії на денній формі навчання. Ліцензування спеціальності “Географія” було проведено у 2014 р. завдяки активній праці зав. кафедри екології та географії, проф. А.Г. Дзюбайла.

Історія біологічного факультету пов'язана не лише зі структурними змінами його підрозділів. Фундаментальною основою становлення факультету є, насамперед, колектив творчих, працьовитих науковців, педагогів, які приділяють значну увагу і належному викладанню навчальних дисциплін, і вихованню студентів, і формуванню наукових традицій. На факультеті успішно працюють професори: М.І. Кузьмак, А.Г. Дзюбайло, І.С. Флюнт, О.Г. Малик; доценти: С.Я. Волошанська, С.С. Монастирська, Г.М. Коссак, В.І. Стахів, Г.В. Гвоздецька, І.В. Брюховецька, Л.М. Кропивницька, А.М. Прийма, М.П. Шпек, Я.Я. Павлишак, М.І. Цайтлер, В.М. Сеньків, Т.Б. Скробач та ін. Багато молодих науковців завершили свої дисертаційні дослідження у галузі біології, екології, географії, педагогіки, сільськогосподарства, працюючи на біологічному факультеті (Н.Ф. Гудзан, І.Є. Копко, Г.Я. Ковальчук, Г.М. Коссак, Г.М. Клепач, В.М. Філь, О.Р. Волошин, Н.Г. Кучманіч, Н.М. Іванків, В.М. Матис, Г.В. Кречківська, І.Ф. Дрозд). Сьогодні, захистивши дисертації, вони стали кандидатами наук.

Проте найбільший здобуток – випуск кваліфікованих фахівців. Упродовж десяти останніх років на факультеті отримали дипломи 1609 спеціалістів денної та заочної форм навчання та 82 магістри.

Сьогодні наші випускники – кандидати біологічних, хімічних, сільськогосподарських наук – працюють активно як науковці; чимало екологів трудяться в адміністративних установах, аграрній галузі; значна кількість біологів – викладачі ВНЗ, учителі загальноосвітніх закладів. Колектив науково-педагогічних працівників біологічного факультету пишається своїми випускниками.

С.Я. ВОЛОШАНСЬКА,
декан біологічного факультету,
доцент

ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Директор Центру – кандидат політичних наук, доцент Петро Іванович Фещенко. Центр виконує функції навчального, науково-методичного центру неперервної освіти педагогічних працівників Львівської області.

До структури Центру перепідготовки та післядипломної освіти входять курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників; перепідготовка кадрів з вищою освітою на базі ОР “Спеціаліст”, “Магістр” із 16 спеціальностей.

Основними завданнями Центру перепідготовки та післядипломної освіти є:

- створення необхідних умов для організації і здійснення безперервного післядипломного навчання з метою одержання другої вищої освіти на базі ОР “Спеціаліст”, “Магістр”;
- поглиблення, оновлення і розширення

знань керівних кадрів закладів освіти, педагогічних працівників шляхом підвищення їх кваліфікації;

- створення курсів відповідно до актуальних запитів системи освіти;
- проведення навчально-методичної і науково-дослідницької роботи;
- участь у виконанні державних, галузевих і регіональних цільових програм;
- підвищення базового рівня психолого-педагогічних та загальнокультурних знань педагогічних працівників Львівської області.

У Центрі навчаються 842 студенти, із них 67 – на денній формі, 775 – на заочній.

Центр здійснює підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів освіти, педагогічних працівників шкіл, дошкільних установ, закладів профтехосвіти, ВНЗ I та II рівнів акредитації за 22 спеціальнос-

тями. Творчо керує курсами методистів вищої категорії Віра Юліанівна Дацюк.

Навчальний процес забезпечують: 26 професорів, 24 доктори наук, 87 доцентів, 84 кандидати наук, 19 старших викладачів, 5 лаборантів.

Центр підтримує наукові і міжнародні зв'язки з Львівським національним університетом імені Івана Франка, Львівським інститутом післядипломної педагогічної освіти, Державним навчальним закладом “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”, Тернопільським обласним комунальним інститутом післядипломної педагогічної освіти а також з Дрогобицькою філією Міністерства освіти і науки України для роботи з польською національною меншиною, та іншими ВНЗ України.

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ КОНСУЛЬТАТИВНО-ВАЛЕОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР “ПАРОСТОК”

На біологічному факультеті з 2006 р. (наказ ректора від 29.05.2006 р., № 266) діє волонтерський консультативно-валеологічний центр “Паросток”, який об'єднує навколо себе молодих волонтерів та розумово неповносправних осіб м. Трускавець. Робота центру спрямована на розвиток особистості молоді, на захоплення їх до індивідуальної творчої роботи, на спілкування та проведення активного відпочинку, на фізичний розвиток кожної молоді неповносправної особи. Основне завдання волонтера – допомогти цим особам жити корисно і цікаво, інтегруватися у суспільство й адаптуватися в ньому. Найбільший дарунок, який студент-приятель може дати неповносправній особі, – не щось матеріальне або задоволення її потреб, а вміння дарувати свій час і увагу, любов і турботу, – одним словом, себе. Основні форми діяльності центру дуже різноманітні. Регулярні зустрічі та святкування допомагають волонтерам подолати страх і психологічні бар'єри. Студенти мають нагоду виявити дивовижну здатність неповносправних осіб створювати святкову атмосферу. Розвиваємо такі напрями творчості, як малювання, аплікація, вишивка картин бісером, декупаж, ліплення, виготовлення штучних квітів тощо. Багато уваги приділяється фізичному розвитку (фізичні вправи, ігри з м'ячем). Проводиться ряд культурних заходів – екскурсій, відвідувань музеїв та закладів культури. Центр організовує літні табори, реколекції, прощі.

Майстерні дають неповносправним особам можливість стати повноцінними членами спільноти, творчо реалізувати себе через працю, дружбу і таким чином плекати почуття власної гідності та цінності свого життя. Виготовлені власноруч прикраси неповносправна молодь носить сама, дарує рідним, прикрашає домашній побут.

Доброю традицією центру є проведення літнього табору для родин із неповносправною особою. На цю подію очікують увесь рік і ретельно готуються. Час, проведений разом у таборі, є плідним для всіх. Батьки відчувають радість відпочинку, святкування й усвідомлення того, що ти не сам. Молодь відкриває для себе справжню цінність дружби, ширості. Для неповносправних осіб такий табір – це нагода проявити свої приховані здібності, знайти нових друзів, а також не боятися бути іншим, не таким, як усі.

Невід'ємною частиною щоденних таборів є проведення ранкової зарядки. Водні естафети, ігри у футбол, волейбол, настільний теніс, бадмінтон, по-

єднувалися з тематичними розвагами та конкурсами, завдяки чому молодь мали можливість проявляти свою кмітливість і спритність. Крім того, під час табору діяли гуртки малювання, вишивання бісером, декупажу, виготовлення квітів з атласних смужок, де діти розвивали свої творчі здібності.

Ці та інші заходи сприяють активній соціальній реабілітації та адаптації у суспільстві та в побуті неповносправних осіб, розширенню їх кругозору, можливості вийти за звичні рамки їх життя, яке є досить одноманітним. Вони є духовною і моральною підтримкою як для осіб неповносправних, так і для їхніх батьків, котрі часто відчужені від спілкування

навіть із сусідами і не можуть забезпечити своїм дітям подібних виїздів. Літній оздоровчий табір у Карпаті – це чисте повітря, гірська вода, активний відпочинок, похід у гори, прогулянки.

Осінній бал для людей з особливими потребами – це традиція, на яку чекають, до якої готуються, яка дарує велику радість і надію, нові знайомства, море сміху, веселощів, забав, конкурсів. Це, попри усі труднощі та обмеження, можливість віднайти у житті те, що робить його справді щасливим і радісним.

Для навчання волонтерів засади соціальної роботи проводяться семінари, тренінги, де вони можуть ознайомитися з особливостями волонтерського руху. Наш волонтерський центр “Паросток” уже кілька років поспіль співпрацює з медико-педагогічним закладом “Zevenbergen” (Бельгія) та закладом інклюзивної освіти “Кристал” (Румунія). Двічі на рік румунські і бельгійські професіонали передають нам свій безцінний досвід, проводячи тренінги в ДДПУ ім. І. Франка. Так, у 2013 р. проведено три тренінги на теми: “Каданс”, “Аутизм”, “Музика”, в яких брали участь наші студенти та представники різних соціальних служб Дрогобича, Трускавця, Борислава і Стебника.

Цього року для студентів, працівників соціальних служб та установ проводилися тренінги на тему “Соціально-педагогічна робота з дітьми з особливими потребами

та їх родинами”. Бельгійські і румунські фахівці ділилися своїм набутим досвідом, здобутим завдяки багаторічній праці в цій галузі. Презентація матеріалу була дуже змістовною, цікавою, насиченою. Учасники тренінгу мали можливість не тільки слухати теоретичний матеріал, а й самим набиратися досвіду, беручи участь у вправах, практичних заняттях, обговореннях, дискусіях. Закордонні тренери намагалися пояснити найголовніше, висвітлити певні форми і методи, на що звертати найбільше уваги, від чого “відштовхуватися”. Це той скелет, та основа, яка допоможе кожному приймати правильні рішення.

Завдяки підтримці організації VZW ORADEA, колективу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка 24 квітня у Львівському обласному академічному музично-драматичному театрі імені Юрія Дрогобича відбувся концерт класичної музики за участю відомого бельгійського диригента Германа Енгельса, скрипальки Свені Ван Дріш та оркестру Львівської філармонії. Концерт “Бельгія для тебе” став подарунком для понад 100 осіб з обмеженими можливостями та членів їх родин із Дрогобича, Борислава, Трускавця та села Нагуєвич. Виконання творів класичної фламандської музики під диригуванням видатного віртуоза, майстра своєї справи Германа Енгельса та молоді бельгійської скрипальки Свені Ван Дріш залишило неповторний слід у серцях усіх присутніх.

Кожен приїзд бельгійських гостей супроводжується зустріччями з представниками центру “Паросток” та обговоренням планів майбутньої співпраці.

Центр немає вікових обмежень для неповносправних осіб. Це дуже важливо для дорослої категорії, бо вони мають можливість провести час у колі друзів та відчути себе потрібними й інтегрованими у соціальне життя.

Волонтери – дуже різні люди. Хтось тимчасово, на деякий час. А інші залишаються вірним покликанням серця все своє життя, що дозволяє їм бути волонтерами в центрі “Паросток” і брати активну участь у його роботі після закінчення навчання на біологічному факультеті. Пройшовши таку школу любові у нашому центрі, студенти-волонтери з легкістю зможуть працювати в системі інтегрованої освіти, оскільки навчилися бачити людину з її радостями і печалюми, а не тільки візок, чи певні обмеження.

Л.Б. ВАСИШАК,
керівник волонтерського центру
“Паросток”

НАШІ СПОРТИВНІ ДОСЯГНЕННЯ

Спортивно-масова робота займає значне місце у житті студентів ДДПУ ім. Івана Франка і спрямована на широке залучення студентської молоді до самостійних систематичних занять фізичними вправами, виховання потреби у здоровому способі життя, на зміцнення здоров'я, формування належних фізичних і духовних якостей особистості.

Для розв'язання цих важливих завдань в університеті діють секції з таких видів спорту: футбол, міні-футбол, баскетбол, волейбол, пляжний волейбол, настільний теніс, бадмінтон, гирьовий спорт, атлетизм, туризм, вільна боротьба, ритмічна гімнастика, легка атлетика, акробатика, що дає змогу понад 600 студентам та викладачам удосконалювати рівень своєї спортивної майстерності.

Кафедра фізичного виховання спільно зі спортивним клубом університету проводить щорічну спартакіаду "Здоров'я" серед студентів університету з 11 видів спорту для чоловіків і 7 видів – для жінок.

Двічі на рік для студентів університету проводиться осінньо-весняний туристичний зліт в оздоровчо-спортивному таборі "Смерічка" (Помірки, Трускавець), а також "Козацькі забави" до свята Покрови.

Студенти нашого університету традиційно стають переможцями змагань, які проводяться в м. Дрогобич: чемпіонати та кубки міста з міні-футболу, волейболу, пляжного волейболу, баскетболу, легкої атлетики, легкоатлетична естафета "Дрогобицька сім'я", легкоатлетичний пробіг, присвячений пам'яті воїнів УПА, легкоатлетичний турнір пам'яті Анаголія Коцюковича, турнір з гирьового спорту пам'яті Бориса Подскоцького.

Комітетом із фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України у Львівській області щорічно проводиться "Універсиада" Вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації, яка проходить у два етапи: весна – осінь. У змаганнях беруть участь команди 23 ВНЗ. Студенти університету, в основному представники факультету фізичного виховання, беруть участь у змаганні з 18-ти видів спорту. Переможцями та призерами змагань неодноразово ставали команди та окремі студенти Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка з таких видів: міні-футбол (жінки); міні-

футбол (чоловіки); футбол (чоловіки); легка атлетика; легкоатлетичний крос (жінки); легкоатлетичний крос (чоловіки); волейбол (жінки); волейбол (чоловіки); баскетбол (чоловіки).

Студенти факультету фізичного виховання ставали переможцями та призерами універсиади Львівщини з таких видів спорту: греко-римська боротьба, самбо, гирьовий спорт, настільний теніс, бадмінтон, теніс, шахи, бокс.

Команда ДДПУ ім. І. Франка (чоловіки) бере участь у чемпіонаті Львівської області з волейболу.

Жіноча команда ДДПУ ім. І. Франка з міні-футболу є учасником розіграшу Кубка України.

Чоловіча команда ДДПУ ім. І. Франка з міні-футболу – постійний учасник чемпіонату України серед ВНЗ, а у 2015 р. стала чемпіоном України.

До складу збірних команд України входять велосипедисти (В. Костирко, С. Лупицький), хортингісти (А. Ящик, А. Гнатків), акробати (О. Терехов, Ю. Шевченко), легкоатлети (М. Шостак, О. Лаюк та член збірної України з ушу В. Сенюк).

У складі команд ДДПУ ім. І. Франка студенти університету перемагали у традиційних польсько-українських студентських змаганнях із міні-футболу (Варшава, Ополь, Вроцлав), легкої атлетики (Біла Подляска, Краків).

Кращими випускниками та студентами-спортсменами університету є: Ярослав Попович, заслужений майстер спорту України, член Національної збірної України, чемпіон світу (2001 р.), переможець Кубка світу (2002 р.), бронзовий призер змагань "Джиро д'Італія" – 2003 р.; кращий молодий гонщик велоперегонів та переможець етапів велогонки "Тур де Франс – 2005", учасник Олімпійських ігор в Афінах (2004 р.) та Пекіні (2008 р.); Володимир Білека, майстер спорту міжнародного класу з велоспорту, переможець етапа Кубка світу, Андрій Шевчук, майстер спорту міжнародного класу з кікбоксингу, чемпіон світу з кікбоксингу; Наталя Горюшинська, майстер спорту міжнародного класу з кікбоксингу, чемпіонка світу.

46 випускників університету отримали звання "Майстер спорту України".

Сьогодні 15 студентів університету є майстрами спорту України: Володимир Квятко, учасник чемпіонату світу зі спортивної акробатики, срібний призер чемпіонату України; Оксана Жуга, брон-

зова призерка чемпіонату України з акробатики; Юрій Шевченко, срібний призер Чемпіонату України з акробатики; Олег Терехов, бронзовий призер чемпіонату України; члени збірної України; Олег Соломко, учасник Чемпіонату світу з велоспорту серед молоді, призер чемпіонатів України; Марта Гнатишин, чемпіон України з тенісу; Ірена Микитин, срібний призер Чемпіонату України з тенісу, учасник міжнародних турнірів (Туніс, Хорватія, Болгарія); Володимир Мазяр, бронзовий призер Чемпіонату України з футболу у складі команд "Ворскла" (Полтава), "Дніпро" (Дніпропетровськ), учасник розіграшу кубку УЄФА, головний тренер команди УПЛ "Сталь" (Дніпродзержинськ); Роман Кіндратов, чемпіон та призер чемпіонату України з футзалу, учасник розіграшу європейських кубків у складі команди "Ураган"; Іван Ільчишин, володар кубка України з футзалу, бронзовий призер Чемпіонату України з міні-футболу; Роман Колток, чемпіон та призер чемпіонату України з футзалу, Член збірної України з футзалу; Тарас Сало, переможець Київського напівмарафону та XIV Краківського міжнародного марафону; Вероніка Сенюх, чемпіонка України та Європи з ушу; Анатолій Гнатків, Андрій Ящик, чемпіони України та Європи з хортингу.

Випускники та студенти нашого факультету захищали та захищають футбольні команди різних ліг: "Динамо" (Київ), "Ворскла" (Полтава), "Дніпро" (Дніпропетровськ), "Таврія" (Сімферополь), "Металург" (Донецьк), ФК "Львів", "Прикарпаття" (Івано-Франківськ), "Поліграфтехніка" (Олександрія), "Оболонь" (Київ), "Сталь" (Дніпродзержинськ), а також низки команд II ліги. Також наші студенти виступають у командах Вищої і I ліги з міні-футболу: "Дніпроспецсталь" (Запоріжжя), "ЛТК" (Луганськ), "Ураган" (Івано-Франківськ), "ТВД" (Львів), "Львівська пивоварня" (Львів), ССК "Каменярь" (Дрогобич), баскетбол: "Сумихімпром", "Кривбасбаскет", БК "Говерла" (Івано-Франківськ), БК "Вінниця".

Команди викладачів ДДПУ ім. І. Франка також не пасуть задніх: команда з міні-футболу – неодноразовий переможець та призер турніру ВНЗ Західного регіону пам'яті В.Осінчука, а також триразовий переможець регіонального турніру з міні-футболу пам'яті ректора В.Скотного, бронзові призери першості Львівщини з туризму.

Щорічно студентським спортивним клубом в університеті проводиться Вечір спортивної слави, на якому підводяться підсумки спортивно-масової та оздоровчої роботи за рік.

О. ЛЕМЕШКО,
ст. викладач кафедри теорії та методик фізичного виховання,
заступник декана з виховної роботи

